

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2274/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola „Čtyřlístek“ Benešov, Bezručova 1948
Sídlo:	Bezručova 1948, 256 01 Benešov
IČO:	75 033 011
Identifikátor:	600 041 832
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Milenou Mottlovou
Zřizovatel:	Město Benešov
Místo inspekční činnosti:	Mateřská škola „Čtyřlístek“ Benešov, Bezručova 1948
Termín inspekční činnosti:	22. a 23. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Mateřskou školou „Čtyřlístek“ Benešov, Bezručova 1948 (dále MŠ) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Od doby poslední inspekce došlo ke změně ředitelky školy s platností od 1. 1. 2010. Změna údaje o statutárním orgánu právnické osoby v rejstříku škol a školských zařízení (dále rejstřík) byla provedena. Stanovená kapacita 102 dětí nebyla v posledních třech letech překročena, každoročně bylo k docházce do MŠ přijímáno 101 dětí. Tento počet

však není v souladu s kapacitou 100 jídel uvedenou v rejstříku pro školní jídelnu. Zájem o přijetí dětí k docházce byl ve sledovaném období vyšší než kapacita MŠ v průměru asi o jednu třetinu. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd převážně s ohledem na věk. Ve vnitřních dokumentech MŠ je deklarována snaha respektovat v rámci aktuálních kapacitních možností přání rodičů o umístění dětí do konkrétní třídy nebo alespoň možnost částečného pobytu dítěte v požadované třídě v průběhu adaptačního období. V průběhu inspekce byla přání dětí ohledně pobytu v určité třídě za dodržení potřebných bezpečnostních pravidel respektována. Tři třídy jsou naplňovány maximálním počtem 28 dětí, ve čtvrté třídě je s ohledem na její omezené prostory 17 dětí. Počet dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky tvořil ve sledovaných letech přibližně jednu třetinu z celkového počtu docházejících dětí, počet dětí s odkladem povinné školní docházky (dále OPŠD) má klesající tendenci.

Prostorové podmínky MŠ nejsou vzhledem k maximálnímu počtu dětí ve třídách optimální pro naplňování vzdělávacích cílů oblasti *Dítě a jeho tělo* v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Ke zlepšení situace napomáhá účelové zařízení jedné místnosti v přízemí pro pohybové aktivity dětí. Tento prostor je plánovitě dovybavován vhodnými pomůckami i náčiním a v rámci daných pravidel ho mohou využívat všechny třídy. Přínosem je i možnost využívání školní zahrady. Vnější i vnitřní prostory jsou pravidelně udržovány, prováděny jsou potřebné opravy a rekonstrukce, které přispívají k modernizaci prostředí. Kapacita sociálních zařízení pro děti, přestože byla v minulém období zrekonstruována a zmodernizována, není v souladu s vyhláškou č. 410/2005 o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů. Společné sociální zařízení pro dvě třídy vytváří zvýšená rizika v oblasti zajištění bezpečnosti dětí a zhoršuje podmínky pro zajištění plynulé organizace činností s respektem k soukromí dětí. Aktuální stav je funkční pouze vzhledem ke zvýšeným organizačním opatřením. Ve vnitřním zařízení MŠ, vybavení hračkami, pomůckami a metodickým materiálem je patrné postupné zlepšování s plánovitým zaměřením na stanovené vzdělávací záměry ve školním vzdělávacím programu MŠ (dále ŠVP). Vzdělávací nabídka ŠVP platného od 1. 9. 2010 je strukturována do čtyř základních tematických bloků v souladu s ročními obdobími a navíc je doplněna celoročním projektem zpracovaným ve spolupráci s ekocentrem k podpoře rozvoje dětí v oblasti environmentální výchovy. ŠVP splňuje formální i obsahové náležitosti RVP PV pro zpracování tohoto dokumentu.

Vzdělávání v MŠ v době konání inspekce zajišťovalo sedm kvalifikovaných pedagogických pracovníků s plnými úvazky. Aktuální počet pedagogických pracovníků byl nižší než limit pedagogických pracovníků stanovený s ohledem na počet dětí přijatých k docházce do MŠ.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Z hospitačních vstupů ve třídách a kontrolou školní dokumentace bylo ověřováno v průběhu inspekce naplňování vzdělávací nabídky podle aktuálního ŠVP. Ve vzdělávání dětí v inspektovaných třídách byly využívány převážně metody činnostního učení a názorné demonstrace s aktivizující motivací a účinnou podporou podnětných pomůcek. Kvalita dětské spontaneity ve sledovaných činnostech byla pozitivně ovlivňována vstřícným a citlivým individuálním přístupem učitelek, v činnostech docházelo k přirozené spolupráci dětí v menších skupinách, ke vzájemným domluvám na postupech a rozvíjení hry. Metody a formy řízených aktivit odpovídaly požadavkům a specifikům předškolního vzdělávání, uplatňováno bylo převážně prožitkové učení hrou a činnostmi s aktivní účastí dětí. Obsah činností byl pro děti poutavý, přirozeně navazoval na předcházející poznatky a znalosti, citlivě reflektoval aktuální situace ve třídách. Důraz byl kladen na adaptaci dětí

v novém prostředí, radostné zážitky a uspokojení dětí. Činnosti probíhaly formou frontálních i diferencovaných skupinových činností s možností volby dětí. Ve všech třídách byl zachován integrovaný přístup ke vzdělávání, spontánní a řízené aktivity přirozeně prolínaly, organizace byla převážně plynulá. Zřejmá byla individuální podpora rozvoje osobnosti dětí v nabízených příležitostech. Zajišťována jim byla potřebná pomoc a podpora se zaměřením na jejich konkrétní projevy a potřeby.

Ve vzájemné komunikaci se vyjadřovala většina starších dětí správně po stránce obsahové a většinou i formální, snažily se vést dialogy. Komunikace probíhala přirozeně zejména při spontánních činnostech. Při řízených aktivitách dbaly učitelky na dodržování a upevňování společně dohodnutých pravidel. Vhodné zařazování problémových otázek vedlo děti k logickému myšlení a uvědomování si souvislostí.

Průběžně byly děti pozitivním hodnocením podporovány a stimulovány k dalším aktivitám i potřebnému sebevědomí. Byly vedeny k vyjádření vlastních pocitů, méně však k samostatnému hodnocení a sebehodnocení. V chování dětí byla patrná vzájemná tolerance a pomoc. Z dosahovaných výsledků je zřejmá cílevědomá práce učitelek podpořena dlouhodobou pedagogickou prací a zkušenostmi s předškolními dětmi, která vede k úspěšnému naplňování vzdělávacího programu a klíčových kompetencí u dětí. Uplatňované metody a formy respektovaly specifika předškolního vzdělávání, úspěšně podněcovaly aktivní spoluúčast dětí a podporovaly průběžné naplňování obsahu vzdělávání s podporou funkčních gramotností (sociální, čtenářská, matematická). Kompetence k učení projevily děti tím, že byly schopné soustředit se na danou aktivitu a většinou pozorně naslouchaly. Svými projevy prokázaly poznatky o svém blízkém okolí a okolním světě, o přírodě a životě domácích i volně žijících zvířatech. Citlivě byly děti podněcovány k učení a pozitivně motivovány k vlastnímu vzdělávacímu úsilí. V oblasti kompetencí k řešení problémů samostatně zvládaly opakující se situace, již se dobře orientovaly v režimu dne a zpravidla dodržovaly stanovené požadavky. V oblasti komunikativních kompetencí dokázaly starší děti hovořit o svých zážitcích většinou v souvislých větách, spontánně se projevovaly, rozuměly pokynům a řídily se jimi. V dialogích používaly již poměrně bohatou slovní zásobu. Nedostatky byly zjištěny u některých dětí v oblasti výslovnosti. Sociální a personální kompetence se projevily schopnostmi rozhodovat se o svých činnostech, být samostatné v sebeobsluze při oblékání, hygieně a stravování. Většinou byla dodržována společně vytvořená pravidla chování ve třídě. Výsledky dětí hodnocené ve sledovaných oblastech dosahovaly převážně požadované úrovně. Hodnocení bylo podporující a motivující k dalším činnostem s oceněním jejich projevů, děti byly chváleny i za pokus a správnou reakci. Kladná adresná hodnocení posilovala jejich sebevědomí a zvyšovala radost ze společných prožitků. Atmosféra ve třídách byla podnětná s navozením příjemného sociálního klimatu na základě vzájemných partnerských vztahů a důvěry.

Podle sdělení učitelek a ředitelky MŠ jsou na základě hodnocení uplynulého období připravovány nové záznamové archy pro sledování vzdělávacích pokroků dětí, neboť původní nebyly zcela vyhovující a postrádaly specifikaci skutečných potřeb dětí, zejména u dětí s OPŠD. Z předložených podkladů již bylo částečně patrné, že je připravována nová podoba portfolií se snahou cíleně monitorovat vedle záznamových archů i výsledky prací dětí a navázat i užší spolupráci s rodiči.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP je zpracován s ohledem na reálné možnosti a podmínky MŠ. K obohacení vzdělávacího programu MŠ a podpoře naplňování stanovených vzdělávacích záměrů

napomáhá jeho cílené doplňování širokou škálou akcí, výletů, exkurzí, divadelních představení nebo odpoledními zájmovými aktivitami pro děti (např. v oblasti výtvarné, pohybové, hudební, seznamování s cizím jazykem, logopedické prevence a grafomotoriky). K zajišťování těchto aktivit vedení MŠ plánovitě rozvíjí spolupráci s dalšími partnery. ŠVP je zákonným zástupcům dětí volně k dispozici ve vstupní společné šatně dětí spolu s dalšími vnitřními dokumenty MŠ, informacemi o obsahu aktuálně realizovaného tematického bloku, rozšiřující vzdělávací nabídce nebo o vývoji a specifikách vzdělávání dětí v předškolním věku. Ředitelka ve spolupráci s partnery usiluje o zlepšování informačního systému a poradenského servisu MŠ. V době konání inspekce dokončovala ve spolupráci s rodiči novou podobu webových stránek MŠ, která rozšiřuje možnosti dálkového přístupu k informacím o MŠ a prezentaci její činnosti. K prezentaci MŠ a zlepšení adaptace nových dětí napomáhá i organizování *MaMi klubu*, který mohou navštěvovat rodiče s dětmi, které do MŠ zatím nedocházejí. Ke zkvalitnění poradenského servisu přispívá spolupráce s odborníky (např. logoped, pedagogicko-psychologická poradna) a organizování společných setkání s rodiči s možností konzultací. Ředitelkou získaná odbornost a uplatňované demokratické principy řízení s podporou participace a spolupráce ostatních pracovníků napomáhají k výkonu činnosti školy na požadované úrovni a k jejímu postupnému rozvoji. Ředitelka má vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru *pedagogika předškolního věku* a je absolventkou funkčního studia pro ředitele škol a školských zařízení. Z předložených vnitřních dokumentů bylo patrné, že jsou zpracovány k podpoře naplňování jasných koncepčních záměrů a zajištění plynulého provozu MŠ a bezpečnosti dětí. Provádění pravidelných kontrol prostředí, revizí zařízení nebo hodnocení úrovně výkonu činnosti školy realizovaných ředitelkou nebo externími odborníky dokladují předložené protokoly, zápisy z kontrol nebo jednání pedagogické rady. Přínosem je i vyhodnocení dílčích podkladů za první jednoleté období se stanovením převážně konkrétních závěrů a dalšího postupu. Pozitivem je snaha o zapojení ostatních pracovníků. Přínos podkladů zpracovaných na úrovni tříd pro závěrečné hodnocení částečně snižuje absence jednotné struktury s jasně stanoveným předmětem hodnocení v jednotlivých oblastech.

K udržení kvalitních personálních podmínek napomáhá aktivní zapojení všech pedagogických pracovníků do dalšího vzdělávání (dále DVPP), které je plánováno k podpoře realizace ŠVP. Tematické zaměření vzdělávacích seminářů ve sledovaném období napomáhalo k rozvoji profesní odbornosti učitelek v různých oblastech v souladu se stanovenými vzdělávacími záměry. Předávání informací a zkušeností z DVPP v rámci jednání pedagogické rady podporuje jejich využití v praxi. Vhodné podmínky jsou vytvořeny i pro samostudium učitelek. V MŠ mají volně k dispozici dostatek odborné literatury i přístup k počítači s připojením k internetu a možností využívání metodických portálů. Ze zpracování třídní dokumentace je patrné, že pedagogické pracovnice tuto techniku využívají.

Náklady na platy zaměstnanců a související zákonné odvody do sociálních a zdravotních fondů, dále nákup učebních pomůcek a hraček, náklady související s DVPP, nákup ochranných pracovních pomůcek a od roku 2009 rovněž náhrady platu v době dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanců byly ve sledovaném období hrazeny z finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu (dále SR) podle ustanovení § 160 odst. 1 písm. c) školského zákona a tvořily zhruba 67 % celkových neinvestičních nákladů. Vzhledem k dlouhodobé praxi jsou všechny pedagogické pracovnice zařazeny v nejvyšším platovém stupni. Vyšší náklady na nárokové složky platů ovlivňují možnosti zvýšení počtu pedagogických pracovníků a limitují i výši nenárokových složek platů. Současný stav není optimální a vzhledem k zákonně snížené míře přímé pedagogické činnosti ředitelce klade zvýšené nároky na učitelky při zajištění bezpečnosti při pobytu dětí venku. V letech 2008

a 2009 využila MŠ možnosti získat finanční prostředky z projektů vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT). Získala tak další finance k posílení prostředků na platy zaměstnanců, čímž částečně tuto situaci zlepšila. Tyto tzv. účelově přidělené finanční prostředky škola použila hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Běžný provoz školy byl financován z příspěvku na provoz od zřizovatele (zhruba 18 % celkových neinvestičních nákladů MŠ). Výše příspěvku postačovala k zajištění plynulého chodu školy i k nákupu potřebných učebních pomůcek a hraček a k dofinancování DVPP.

Vnitřní uspořádání zařízení ve třídách v rámci omezených prostorových možností vytváří členité prostředí pro různorodé individuální i skupinové činnosti dětí, ke kterým mají dostatek volně dostupných hraček a pomůcek podporujících jejich samostatnost, tvořivost a zohledňujících různé vzdělávací možnosti a potřeby dětí. Ve třech třídách mají děti k dispozici počítač s výukovými programy podněcující vytváření žádaných dovedností u dětí. Pozitivem jsou jasně nastavená pravidla pro práci dětí s počítačem a vedení k jejich dodržování. Dětský nábytek v jednotlivých třídách je výškově diferencován s ohledem na věk dětí, pitný režim je zajištěn.

Investiční náklady související např. s vybudováním nové střechy a výměnou oken v celé budově MŠ byly financovány přímo z prostředků zřizovatele, který je vlastníkem objektu.

Kromě výše uvedených dotací a příspěvků byla činnost MŠ financována i z vlastních zdrojů (příjmy ze stravného, z úplaty za předškolní vzdělávání a sponzorské dary). Tyto finanční prostředky byly použity zejména k nákupu učebních pomůcek a hraček pro děti.

Hospodaření MŠ ve sledovaném období probíhalo podle jejich rozpočtových možností. Ve všech letech sledovaného období škola hospodařila s kladným hospodářským výsledkem. Díky vstřícnému přístupu zřizovatele a využití dalších zdrojů škola získala dostatek finančních zdrojů pro realizaci ŠVP a postupnému zlepšování potřebného materiálního zázemí.

Závěry, celkové hodnocení školy

MŠ poskytuje vzdělávání v souladu se školským zákonem a RVP PV. Nejvyšší povolený počet strávníků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení nebyl v době inspekce v souladu se skutečností a stanovenou kapacitou MŠ.

Deklarované priority a vzdělávací záměry ŠVP jsou školou naplňovány. Didaktický styl umožňuje všestranný rozvoj osobnosti dětí a podporuje zdravý fyzický a psychický vývoj dětí. Zjištěné výsledky dětí odpovídaly stupni dosaženého psychického, fyzického a sociálního zrání a orientačním ukazatelům průměrné úrovně kompetencí dětí v jejich jednotlivých obdobích. Vytváření základů klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu je všestranné. Na základě zjištění předcházejícího období přispívá MŠ k dobré připravenosti dětí na přechod do vyššího stupně vzdělávání.

Úroveň řízení s jasně stanovenými koncepčními záměry napomáhá k výkonu činnosti školy na požadované úrovni a v rámci daných možností k postupnému zlepšování jak personálních, tak i materiálních podmínek pro vzdělávání. Přijatá organizačně-provozní opatření napomáhají minimalizaci rizik vznikajícím při režimových činnostech vzhledem ke společnému a nedostatečně velkému sociálnímu zařízení dětí, vstřícná spolupráce všech zaměstnanců přispívá k zajištění bezpečnosti dětí.

Disponibilní zdroje financování byly použity účelně a efektivně k zajištění plynulého provozu MŠ a zlepšení materiálních podmínek pro realizaci ŠVP.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů od seznámení s inspekční zprávou požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění

zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Dana Macková, 28. října 24, 261 02 Příbram VII.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Dana Macková, 28. října 24, 261 02 Příbram VII.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v České školní inspekci, Středočeský inspektorát.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dana Macková

Dana Macková v. r.

Mgr. Dana Sedláčková

Dana Sedláčková v. r.

Bc. Jana Jungerová

Jana Jungerová v. r.

V Příbrami dne 14. 10. 2011

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Milena Mottlová

Milena Mottlová v. r.

V Benešově dne 2. 11. 2011

Připomínky ředitelky školy

18. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.